

A bezzeg-Nyugat értelmiségi mítosza

2019 június 14. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ugyan, mi baj lehetne bel?le most?

Amikor értelmiségiek próbálják megfejteni a politikát, mindig belekapaszkodnak néhány általuk kedvelt elméletbe. Most sincs ez másként.

Van szó struktúrákról, intézményekr?l, berendezkedésekr?l, és természetesen a liberális demokrácia nyugati modelljér?l, valamint az Egyetlen Üdvözít? Európai Útról és Unióról. Kizárólag ezekkel érhet? el a politikai üdvbizonyosság (entellektüellül: *certitudo salutis*). Valójában persze egyik megoldási javaslat sem megfelel?, ezért az értelmiségi is dilemmázik, megtalálja a javaslatok gyenge pontjait, majd az intellektuális bátorság legszebb értelmiségi hagyományainak áldozva leteszi a garast a status quo és a mintakövetés mellett.

A status quo iránti vakmer? imádatot belengi a panglossi optimizmus: Európa egy kész csoda, ahol minden Jóság összhangba került az összes többi Jósággal, és ki van zárva, vagy vissza van szorítva a Rossz. Európát lehet ugyan csodának tekinteni, csak az értelmiségiek rendre elfelejtik, hogy ezek nagyon is konkrét küzdelmek, harcok, gy?zelmek és vereségek, kompromisszumok, engedmények és szigorítások eredményei, nem szándékolt következményei.

Hogy Európa valamilyen módon egy „egyedül a világon“ jelenséget képviseljen, ahhoz kellettek évszázadok – és minden bizonnyal véletlenek is. Az bizonyos, hogy a reneszánszig Európa semmiféle gazdasági-infrastrukturális sikertörténetet nem képviselt, mert e területeken a keleti despotizmusok el?rébb jártak. A fukuyamai optimizmus is t?r?l metszett értelmiségi termék, ahogy annak azon leágazása is, hogy a gazdaság csak liberális demokráciában lehet sikeres. Ezek a megfejtések köt?dnek az értelmiség fent említett intellektuális bátorságához, vagyis a status quo h?sies védelmezéséhez.

Az élet tele van ellentmondásokkal – ezeket az ellentmondásokat viszont egy értelmiségi nem t?rheti, neki azonnal fel kell oldania azokat. Mindenki más képes ezekkel együtt élni. Ezért akarják folyamatosan az európai gondolatkincs elemeit hézagmentesen egymás mellé illeszteni, az antik bölcseletet *összeegyeztetni* a keresztény gondolkodással, s?t ami még jobb, a felvilágosodás racionalizmusával. (Egyébként a racionalistáknak ez születési rendellenességük, ugye, egyrészt az ellentmondások felszámolása, másrészt a „képmutatás“ megszüntetése – ezen feszültségek gyakorlati feloldása érdekében találták ki a felvilágosultak a nyaktilót, hogy aztán utódaik továbbfejlesztett eszközökkel folytathassák a munkát.)

Közelebb visz minket a megoldáshoz az olyan nem *éttermiségi* gondolkodók megfejtése, mint Leo Strauss: Athén és Jeruzsálem, az értelem és a hit érveinek konfliktusa örökké tart, nem oldható fel. S?t minden problémánk a feloldási kísérletekb?l származik, amivel ambiciózus értelmiségiek rendre meg is próbálkoznak. Ugyanezt értik azok is, akik a katolicizmust *complexio oppositorum*ként, az ellentétek egységeként fogják fel: az emberi világ, az élet morálisan és minden más módon is teljesen abszurd. Emberi akarattal és értelemmel az abszurditása és ellentmondásai nem feloldhatók. Az ellentmondásokkal együtt kell élni és praktikusan kell cselekedni – ezért is nem szüntethet? meg sem a cselekvés, sem a politika, bár az értelmiség erre törekszik. Ha elméletben sikerül, miért ne volna lehetséges a gyakorlatban is?

Az értelmiségiek rágás nélkül emésztik meg a közfogyasztásra szánt politikai paneleket. Az Európai Unió egyik *legnagyobb eredménye* – és ezt már jól tudjuk a *teszkógazdaságos* zsurnalizmusból is – a *béke*. Ezt a békét a mese szerint ez a fantasztikus Európai Unió tartja fönn (nyilván a Morállal, mert hadsereggel aligha). Még véletlenül sem az Egyesült Államok vette gyámság alá ezt a fantasztikus kísérletet a második világháború után; még véletlenül sem arról van szó, hogy most már a gonosz populista Trump veri az asztalt, hogy legalább a szerz?désben meghatározott GDP 2%-val a mélyen erkölcsös, zöld, érzékeny, egalitárius európai országok lesznek szívesek hozzájárulni saját védelmükhöz a NATO-ban; és még véletlenül sem arról van szó, hogy a hidegháborút az Egyesült Államok nyerte meg a Szovjetunióval szemben, nem pedig Európa.

Ez a gyermeki naivitás az értelmiség részér?l pont ugyanolyan, mint amikor azon tanakodnak, hogy milyen érdekes „demokráciadiskurzus“ indult Magyarországon 1945 környékén, nahát, milyen érdekes, vajon minek köszönhet??

Vajon minek. Bejöttek a szovjetek, mindenki ész nélkül elkezdte használni a korábban sosem használt „demokrácia“ kifejezést, hátha tudja menteni az irháját.

A helyzet az, hogy az „európai békét“ az Egyesült Államok szavatolja a mai napig, nem a gondolattalan, moralizáló bürokraták Brüsszelben. És lám, amikor az Egyesült Államoknak nem érdeke a béke fenntartása, mint a délszláv háború vagy Ukrajna esetében, akkor nincs is béke. Az ENSZ-békefenntartók meg keringhetnek

értetlenül, mint Karácsony Gergely az el?választási show-ban. (És persze, az amerikaiak sikeresen szervezték „ki“ a konfliktusokat Európából.) Valaki komolyan elhiszi, hogy példának okáért Oroszország attól rittyent be, hogy néhány európai vezet? kiáll és azt mondja „eddig és ne tovább“? (Miközben bizniszelnek velük, ugye, ami tovább hitelesíti a morális megmondást.) Vagy inkább az amerikai védelmi rendszerek Kelet-Európába telepítését?l?

Az igazán jelent?s építmény óriási sikere talán az lehet, hogy a második világháború után a németek víz alatt tartása érdekében jött létre, hogy aztán a segítségével – bámulatos módon – újra egy germánok által dominált Európa jöjjön létre.

Más kérdés, hogy a mai legitimációs ideológia hazugságon alapul. Állítólag a nacionalizmusoktól kell megmenteni Európát, mert azok okozták a háborút. Persze az, hogy a német birodalmi törekvések miként min?sülnek nemzetállaminak vagy nacionalistának, további bizonyítást igényelne.

Na de lássuk, hol van nekünk, magyaroknak a kis helyünk ebben a történetfilozófiai akármiben.

Az értelmiségi másik kedvenc toposza az, hogy mi, magyarok elmaradottak vagyunk, hiányosan alkalmazzuk a nyugati intézményeket és modelleket, és ez a rákfenéje a magyar valóságnak évszázadok óta. (A végén Szent István marad az egyetlen, akit elfogadnak, mert ? legalább még a *Nyugat*hoz csatlakoztatta hazánkat, meg az intelmeiben is írt valamit a soknyelv?ségr?l meg hasonlókról.)

„Ezek az országok, köztük Magyarország is tehát a nyugati normákhoz igazodtak, de a történések kelet-európai közegben játszódtak le, valamint modernizálódásuk, a struktúráik kialakulása sokkal inkább felülr?l szorgalmazott módon, mintsem alulról, organikusan és spontán módon történt. Ezen túl bár a nyugatias szerkezetek mindenütt megvoltak és megvannak, de valamilyen formában mind deformáltak, hiányosak, er?tlenek, féloldalasak, »ritkább alakzatúak«. Hol hiányosan csonkák, hol pedig aránytalanul túlburjánzóak“.

Az organikus és spontán fejl?dés kívánatos, amennyiben a populista hatalom vezérli felülr?l a dolgokat, ám nem feltétlenül kívánatos, ha nyugatos, haladó változásokról van szó – utóbbi esetben megengedett a spontán, organikus, demokratikus módozat elvetése.

A reformdemokrata értelmiség kedvenc nyelvi eszközei ezek: lemaradás, felzárkózás, nyugatosítás, fejl?dés, modernizáció stb. Már a gyakran emlegetett és az értelmiség által persze imádva tisztelt Bibónál is ez jelenik meg, amire Lánczi András is felhívta a figyelmet:

„A moralizálás ebben az esetben azt jelenti: a szerz? folyamatosan annak a nevében érvel, hogy az ész mércéi szerint minek kellene történnie, s a valóság miként marad el ett?l. Nem véletlen, hogy a legkülönböz?bb írásainak visszatér? fogalma a »torzulás«, a »zsákutca« és olyan fogalmak, amelyek azt sugallják: a dolgoknak van egy normális menete, de a valóság ett?l rendre elbitangol. Bibó egész életében flörtölt az antik politikai gondolkodásnak az egész megértésére irányuló törekvésével, ugyanakkor a felvilágosodás – az el?bbivel össze nem egyeztethet? – racionalitása is leny?gözte. De míg részér?l az el?bbi inkább halvány intellektuális nosztalgia volt, az utóbbi hatotta át a teljes gondolkodását, határozta meg politikai cselekvését“.

De eljött a számvetés ideje, szóval lássuk röviden, mi mindenben maradt el a magyar fejl?dés a nyugatitól. Nálunk például nem volt rabszolgatartás, a rideg osztálytársadalom sem alakult ki, ami felbolygatta a nyugatiakat legkés?bb a 19. században, nem eresztett gyökeret a gyermekmunka, a tömeges éhínségek, hiányoznak a honföldb?l kinöv? vallási és etnikai alapú tömeggyilkosságok, elítélhet? módon kimaradtunk a gyarmatosításból, és egyetlen totalitárius ideológiát sem tudtunk megszülni ezeregyszáz év alatt. Egyetlenegyet sem! Se Marxunk, se Rosenbergünk. Totális sivatag. Még a színeseket se ültettük a busz hátsó részébe. Mi ez, ha nem a totális zsákutca, torzulás?

Sajnálatos módon nekünk mindezeket importálnunk kellett. Így lettek „magyar jakobinusok“, marxisták, lett Tanácsköztársaság, faji ideológia és hasonlók. Néha az eszmei importot katonai megszállással er?sítették meg, hogy jobban teljesüljön a mintakövetés. Még az átkozott abszolutizmust sem tudtuk rendesen megvalósítani Mucsán, mert a retardált, hajthatatlan nemesek visszavették a koronát II. Jóskától. A fejlett Anglia és Franciaország már vígan ítélt el embereket a király kénye-kedve szerint, amikor mi még mindig alkotmányosságra és hasonlókra hivatkoztunk. A magyar menthetetlen banda. (Ahogy a lengyel is.)

Az értelmiségi tanács tehát az, hogy ne legyünk vakmer?ek, tudjunk „kivárni és alkalmazkodni“, mégiscsak mintakövet? fajta vagyunk – vagy legalábbis jobban tesszük, ha azok leszünk.

Ennek fényében én konkretizálnám a dolgot, azt javaslom, hogy kövessük a germánok által dominált európai gondolatot és birodalmat ahelyett, hogy meggondolatlanul lázadoznánk, hiszen a germán eszmékhez és gyakorlatokhoz való alkalmazkodás és azok mintájának követése eddig is sikertörténet volt. Kétszer biztosan.

Ugyan, mi baj lehetne bel?le most?

Megadja Gábor - www.888.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló